

Til Kirkeministeriet!

Høringsvar fra Luthersk Mission vedrørende rapport om dåbsoplæring i folkekirken

Hillerød den 26. maj 2011

Det er med glæde, vi læser Rapport om dåbsoplæring i folkekirken med tilhørende forslag til ny anordning om børnekonfirmandundervisning (*herefter benævnt BK*) og konfirmation (*herefter benævnt K*). Her er meget godt, som vi gerne bakker op om. Samtidig vil vi gerne fremkomme med en række kommentarer og ønsker til forbedring. Tak for anledning til dette!

En samlet forståelse af dåb og oplæringsopgaven

Vi glæder os over, at BK og K sættes ind en samlet forståelse af oplæringsopgaven på baggrund af dåben. Vi finder dog, at en udfoldelse af indholdet i Matt 28,19-20 kunne stå stærkere i materialet, fx i Vejledningen. Ved at fremhæve Jesu befaling om at "gøre til disciple" gennem dåb og oplæring ville oplæringsopgaven få en stærkere profil af at sigte på personlig tro og kristenliv fremfor på ritualisering af folks liv eller kristianisering af kulturen, som begge er tendenser, vi møder i tiden.

Dåbsoplæringens omfang

Vi glæder os over forslaget om at gøre BK obligatorisk for sognene, og at der samtidig er en ventil for alternative tilbud, som kan gøre det ud for BK (§ 7). Vi finder, at omfanget (min. 16. timer) er en meget beskeden udbygning af kirkens samlede dåbsoplæring, om end det er en forbedring af nuværende situation. Dåbsoplæring af barnedøbte hører principielt hele barndommen til. Det bør derfor fremgå, at BK blot er en smagsprøve, og at den derfor må se det som sin opgave at henvise til andre tilbud i kirken, hjemme eller i de frie kirkelige organisationer.

Vi må ikke som folkekirke stille os tilfreds med denne beskudne udbygning af dåbsoplæringen, om end det kan være det realistiske mål netop nu. Materialet gør selv opmærksom på dette, men fokus rettes hurtigt mod BK og K alene. Behovet for fortsat udbygning bør følges op af udviklingsprojekter, som udvikler yderligere modeller for og materialer til en differentieret dåbsoplæring.

Dåbsoplæring i organisationerne

Vi glæder os over, at organisationerne tænkes med i det samlede billede af folkekirkens dåbsoplæring. Således forstår vi også i LM-Kids vores opgave som dåbsoplæring – og som formidling af evangeliet til udøbte med tanke på dåb. Vi vil gerne arbejde med på at finde samarbejds- og arbejdsdelingsmodeller lokalt, så længe vi gensidigt kan respektere, at teologiske forskelle må få indflydelse på, hvordan man kan samarbejde og fordele arbejdet. Der er i dag så grundlæggende forskelle i kristendomsforståelse i folkekirken, at vi også nøgternt må regne med, at ikke alle forældre vil vælge deres eget sogns BK og K. Nogle vil løse sognebånd eller vil benytte sig af internatskurser og lign. Her må være grundlag for udvikling af en række forskellige modeller. Vi bidrager også gerne direkte til kirkens BK og K-undervisning. Vi mener, at det er vigtigt, at der fremstår sådanne tidsafgrænsede dåbsoplæringstilbud med veldefineret indhold og ikke blot en løbende oplæring i organisationerne og i sognekirkerne.

Dåbsoplæring og skoler

§ 11b forudsætter, at folkeskolens kristendomsundervisning fortsat kan fungere som en slags kundskabsorienteret dåbsoplæring. Dette er med til at skjule behovet for den fortsatte udbygning af dåbsoplæringen. Folkeskolens undervisning hviler ikke på et kristent grundlag, og i mangel på et andet veldefineret værdigrundlag *kan* den komme til at påvirke børnene i relativistisk, agnostisk

eller religionskritisk retning. Vi tillader os at gøre opmærksom på, at samtidig med folkeskolens sekularisering blev en række kristne friskoler rejst, bl.a. for at fastholde en kristendomsundervisning på kristent grundlag. En række af disse skoler bidrager stærkt til dåbsoplæringens helhed og bør – sammen med andre kristne skoler - nævnes i materialet.

Dåbsoplæring og hjemmene

Vi glæder os over, at materialet ser forældrene som de centrale aktører for dåbsoplæringen og derfor fremhæver samarbejdet mellem kirke og forældre om dåbsoplæringen. Skal dette få tilstrækkelig gennemslagskraft i praksis, bør det følges op af *udviklingsprojekter*, som udvikler yderligere modeller for og materialer til samarbejdet.

Dåbsoplæringen formål og indhold

Vi glæder os over formuleringerne i § 1.2, hvor kristendommen som både lære og liv (individuel og fælles) får dækkende betegnelser. Ligeledes finder vi mødet mellem kristendommen og børn/konfirmander væsentlig, sådan som § 3 og 10 søger at formulere det. Formuleringerne *kan* dog misforstås, så børns/konfirmanders livsverden bliver selvstændigt dagsordensættende for undervisningen på linje med kristendommen. Netop dette er sket i Vejledningen på s. 73-76. Her er undervisningens indhold ikke ”lære og liv”, men ”lære, liv og *grundlæggende eksistentielle livserfaringer*”. Og der består et uafklaret forhold mellem elementerne i de to første punkter og elementerne i det sidste punkt. Således optræder emnet ”Tro og tvivl” begge steder, og ”Gud som skaber og opretholder” det ene sted, mens ”At være skabt og livet som gave” optræder det andet sted.

Den pædagogiske opgave er at skabe et møde mellem et indhold (kristendommen) og nogle mennesker (børn/konfirmander), hvad kun kan lykkes, når børns/konfirmanders livsverden tages seriøst. Men i vejledningen er børns/konfirmanders livsverden blevet en del af selve det *indhold*, som de skal møde, og bliver således selvstændigt dagsordensættende på linje med kristendommens lære og liv. Det forplumrer forståelsen af, hvad der er undervisningens ”*hvad*”. De grundlæggende eksistentielle livserfaringer bør derfor tages ud som selvstændigt kundskabsområde i indholdsbeskrivelsen og i stedet indarbejdes – hvor det er relevant - i de to foregående kundskabsområder, fx: ”Gud som skaber og opretholder – at være skabt og modtage livet som gave”, og der bør i en refleksion i Vejledningen over undervisningens ”*hvordan*” skrives om de grundlæggende eksistentielle livserfaringer som en blandt flere væsentlige indfaldsvinkler til mødet mellem kristendommen og børn/konfirmander.

Vi bemærker også, at *De ti Bud* som én af katekismens (den kristne børnelærdoms – den kristne tros elementære indhold) fem parter er udeladt af indholdsbeskrivelsen og blot erstattet af det mere vage Etik. Dette er en indholdsmæssig revolution af dåbsoplæringens indhold! De ti Bud bør indgå i indholdsbeskrivelsen - gerne sammen med Det dobbelte kærlighedsbud og Den gyldne regel.

Underviserne

Vi glæder os over, at der kræves kristendomsfaglige og pædagogiske kompetencer til folkekirkens dåbsoplæring. Vi vil kraftigt henstille til, at der ikke kun skeles til formelle kompetencer, men også til reelle kompetencer. Mange har oparbejdet kompetencer gennem højskoleophold, selvstændige studier, kristendomskurser, mangeårigt virke i kirke og organisationers børne- og ungdomsarbejde mv. Dette bør kvalificere til opgaven på linje med formel uddannelse. Når det gælder formel uddannelse, vil vi gøre opmærksom på, at også uddannelserne fra Dansk Bibel-Institut og Menighedsfakultetet giver internationalt anerkendte uddannelser.

Deltagerne

Vi glæder os over, at også ikke-døbte kan deltage i BK og K. Vi ønsker dog skellet mellem døbte og udøbte opretholdt, så ikke-døbte fx ikke automatisk deltager i nadveren (se s. 77). Vi ønsker

også, at spørgsmålet om tro og tvivl (som netop er med i indholdsbeskrivelsen) i vejledningen tages så seriøst, at børn og unge har lov til ikke at betragte sig som kristne eller ikke rigtig at vide, hvad de skal mene. De skal have lov at være med ”på en kigger” og ikke betragtes som nogle, der pr. automatik er delagtige i det kristne fællesskab og gennem konfirmationen bliver kirkeligt set myndige (s. 26, 71 og 73). Det giver vel heller ikke mening at betragte nogle som kirkeligt set myndige, før de også har lov til uden forældres tilladelse at melde sig ud af folkekirken og konvertere til anden religion?

Andet

Vi glæder os over

- at der tages højde for behovet for medhjælp til undervisningen i BK og K, og at denne nu skal ansættes i enighed mellem præst og MR
- at der nu sættes fokus på dåbsoplæring for børn og unge med særlige behov
- at konfirmationer kan lægges på en hverdag
- at der er samlet så meget værdifuld viden om den aktuelle dåbsoplæringssituation i bilag 3

Vi foreslår en mindre tilføjelse i § 13: Normalt skal en konfirmand forberedes til konfirmation af en sognepræst i bopæls sognet *eller af den præst, forældrene har løst sognebånd til.*

Vores konkrete bidrag til høringen om rapporten er således:

1. Lad gerne Matt 28,19-20 stå stærkere i materialet
2. Obligatorisk BK på min. 16. lektioner er en klar forbedring, men dog kun en smagsprøve, der må henvise til andre eksisterende tilbud, og som må følges op af udviklingsarbejder til fortsat udbygning af folkekirkenes dåbsoplæring
3. LM og LM-Kids går gerne ind i et arbejde med at tænke på samarbejdsmodeller om dåbsoplæringen lokalt i sognene
4. Dåbsoplæringen bør ikke medtænke folkeskolens kristendomsundervisning, men derimod kristne skolers kristendomsundervisning, dér hvor sådanne findes.
5. Forældresamarbejdet kalder på udviklingsprojekter
6. *Grundlæggende eksistentielle livserfaringer* ønskes fjernet som kundskabsområde og i stedet tænkt ind i den metodiske tilrettelæggelse af undervisning og forberedelse
7. De ti Bud ønskes nævnt blandt indholdet af undervisning og forberedelse
8. Vi ønsker reelle og ikke kun formelle kompetencer anerkendt hos underviserne
9. Vi ønsker de internationalt anerkendte uddannelser fra Dansk Bibel-Institut og Menighedsfakultetet anerkendt som kvalificerende til dåbsoplæringen
10. Vi ønsker et skel mellem døbte og ikke-døbte opretholdt og at der gives rum for muligheden af, at konfirmander ikke definerer sig som troende og som menighedsmedlemmer

Med venlig hilsen

På vegne af Luthersk Mission,

Jens Peter Rejkjær
Landsformand

Dan Månsson
Leder af LM-kids

Birgitte Kjær
Konsulent

Jens Ole Christensen
Generalsekretær